

FARKAS ANDRÁS ILLUSZTRÁCIÓI

Farkas András ereje a csendes befeléfordulás, a zaklatott, alkalomadtán plebejusi vulkánkitörés. S e nagy ellentmondásban mindig tettenérhető a nagy humánus, az intellektuális vonulatok gyengédsége és forró töltése.

Képeinek finom, szordinós színvilága együtt lélegzik a csenddel, a kevéssel, sokat mondással, a gyökerekkel. A gyermekkor, a palóc-világ színesen megejtő etnikai szigorúsága a forrás; de ezen túl gazdagon, mint finomhúrú hárfa zeng és rezonál mindarra a realitásra, ami naponta adhat új inspirációkat az eszme és a teremtő ember reménységéhez. Ebben csordul ki nagy erővel igazán népi jellege. Líraisága nem sovány melankólia, hanem olyan erő, mely a kollektív erőfeszítés hevében izzik az új, feszült igazságokért. A művészi igazság szolgálja az erkölcsi tettek örökérvényű szépségét és törvényét, de soha nem patetikus hangon, hanem a művekben ábrázolt valóság feszült harmóniáiban. Ezért válhatott igazán a madáchi életmű avatott tolmácsolójává, mert szellemi-lelki feszültséget hordozó robusztus hangsúlyaiban megnyerő szellem hatja át, s ez különösen a grafika a vonal érzékeny alkotóvilágában letagadhatatlanul a megegyezőt keresi.

Nem fitymálja a művészet klasszikus hagyományait, azokat bátran építi be saját égboltozatába, s így válik igazán korszerűvé az illusztráció, mint maga az örökérvényű mű. A spontán erő is ott munkál minden vonalban, tónusban, érzékeltetve a tragédia mély rétegeit. Az egyes színek archaizáló erejű megjelenítése, az egyes korok mélyebb rétegeibe való behatolás érdekében a formák korhozkötöttségében találja meg „Az ember tragédiája„ igazi, korokat felölelő megjelenítését, mindig hozzáadva azt a többletet, ami korszerűvé teszi.

A műhöz és a műből adekvátan jelentkező szándék párosul a gazdag kifejezési készség mellett a formák erőteljességével, a szenvedéllyel, amit még fokoz a drámaiság érdekében a papír fehér izzása, a tus-fekete formák kemény, határozott vonalaiban.

Míg egyik helyen a kontúrok zárt szigorúsága, a másik helyen a látomás erőteljessége éppen a finom csipkeszövésű lehelet-átmeneti tónusokban idézi a drámaian kitarulkozó szenvedélyt.

A felsorakoztatott lapok azt is jelzik, hogy Farkas András művészetében a természetes alkotófolyamatok az évek múlásával mérve is kötődik a madáchi mű szerves vitalitásához.

Ugy újít, hogy önmagában hordva a már meghárcolt formákat, azokat mint felfedezett titkokat babusgatva továbbépíti, egy érzékletesen hű emberi világhoz-hasonlóan – mint a drámaiságot igazán megérző Rembrandt, Goya, Daumier, vagy a tragédia nagy romantikus illusztrátora, Zichy Mihály tette.

A lapok keltezése is igazolandón bizonyítja ezt, csak kiragadva is; 1949–1971. évek szolgálnak mérhetően, az ennél sokkal régebbiben meghárcolt és átélt küzdelmekhez.

Ami zárósorként is idekívánkozik; – lelkiismeret, a hit – a művekben igazoltan tolmácsolják azt, hogy egy örökérvényű mű átélt, tolmácsolása is lehet hozzájárulás egy új világ megteremtéséhez.